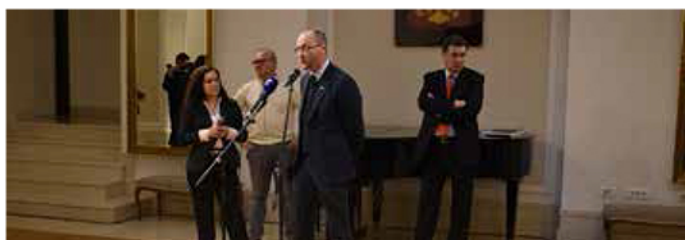

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ЗА 2022. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

1. ЛИЧНА КАРТА УСТАНОВЕ	3
2. ПОДАЦИ О ОБЈЕКТУ И УЛАГАЊА У ОБЈЕКАТ	3
3. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА	4
4. УЛАГАЊА	6
5. ПРОГРАМСКИ ДЕО	13
6. ДЕТАЉНИЈЕ О ПОМЕНУТИМ ПРОГРАМИМА	20
7. ДОДАТНЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У 2022. ГОДИНИ	28
8. ТОКОМ 2022. ГОДИНЕ ИЗДВАЈАМО	31
9. ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА НА ИНТЕРНЕТУ И ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА	32
10. РЕДОВНА ДЕЛАТНОСТ АРХИВА	35
11. ОЦЕНА РАДА И ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ ДИРЕКТОРА	47
12. ОЦЕНА УПРАВНОГ ОДБОРА О РАДУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА	49
13. ОЦЕНА ПРОГРАМА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ОД СТРАНЕ ЈАВНОСТИ	50

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ЗА 2022. ГОДИНУ

1. ЛИЧНА КАРТА УСТАНОВЕ

- **Назив, седиште:**
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА
11070 Нови Београд
Палмира Тољатија 1
- **Одговорно лице:**
мр Драган Гачић, директор
- **Шифра делатности:**
9101
- **Матични број:**
07033290
- **ПИБ:**
101203476
- **Број рачуна:**
840-500668-72 (сопствена средства)
840-500664-84 (буџетска средства)
- **Управни одбор (председник):**
проф. др Александар Животић, редовни професор на
Филозофском Факултету Универзитета у Београду
- Чланови УО:**
проф. др Марко Атлагић
Мр Марко Пејовић
Мирјана Обрадовић
Проф. др Урош Шуваковић
- **Надзорни одбор (председник):**
Саво Радић, дипл. Економиста
- Чланови УО:**
Мр Александар Маринковић
Немања Чолић

2. ПОДАЦИ О ОБЈЕКТУ И УЛАГАЊА У ОБЈЕКАТ

а) Подаци о простору који установа користи:

- Укупна квадратура: 5.654,53 m² бруто површине
Укупна површина: 5.348m²
Депо 2.400 m ²	Галерија 240 m ²
Читаоница 120 m ²	Канцеларије и
Радионице 480 m ²	остало 2.108 m ²

- **основ коришћења (уговор или решење):**
Додела наменског објекта од стране Скупштине Града Београда за смештај архивске грађе
- **стање простора и опреме:**
Смештајни простор за архивску грађу – депои, попуњени су скоро до максимума — 99,8% капацитета.
Објекат Архива је и даље незаштићен од спољног физичког угрожавања и утицаја због непостојања заштитне ограде око целог објекта.
Постојање трафостанице у самом објекту Архива, испод депоа, представља и даље сталну опасност.
Опрема је задовољавајућа, одржавање је редовно са тенденцијом сталног обнављања.
- **начин грејања:**
даљинско

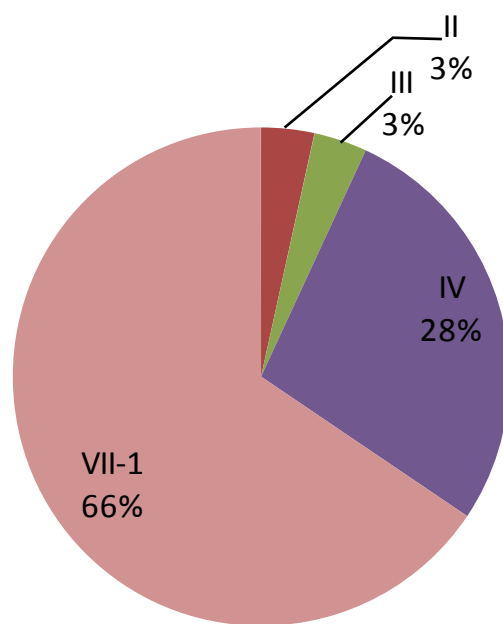
3. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА – стање на дан 30. 06. 2022. године

Степен стручне спреме запослених	жена	мушкараца	укупно
VII-2 степен стручне спреме		1	1
VII-1 степен стручне спреме	18	10	28
IV степен стручне спреме	7	5	12
III степен стручне спреме	1		1
I и II степен стручне спреме	1		1

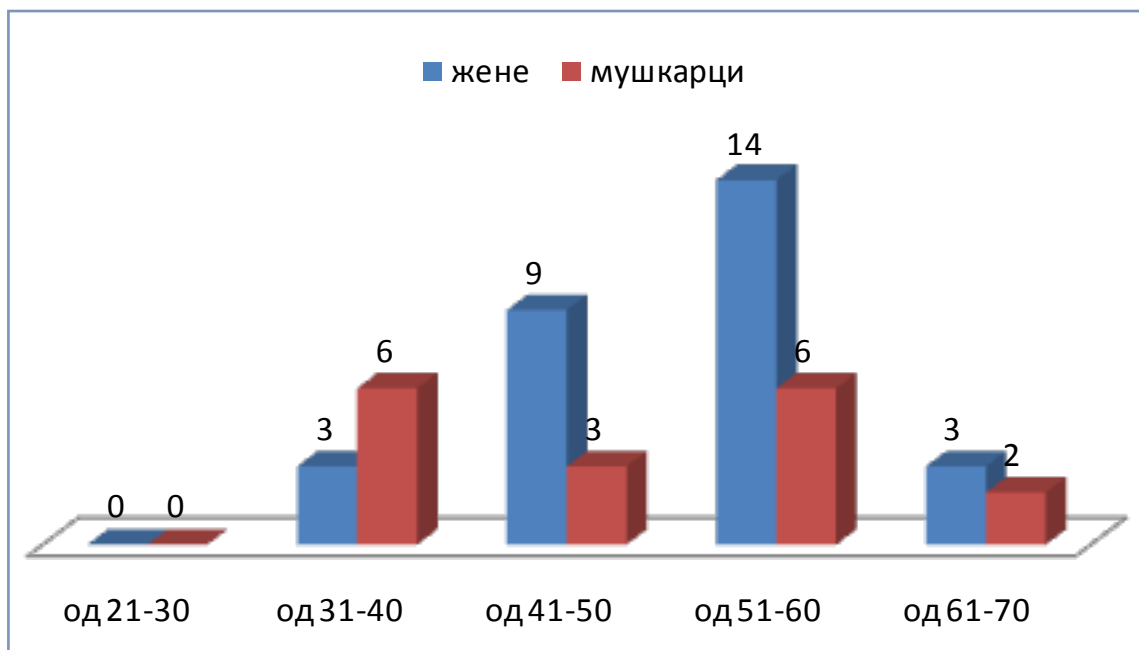
- **број запослених по систематизацији - 47**
- **укупан тренутни број запослених - 43**
број запослених који се финансирају из буџета Града:
радни однос на неодређено време - 42
радни однос на одређено време - 1
- **број запослених ангажованих на привременим и повременим пословима који се финансирају из сопствених прихода установе - 3**

Структура запослених и радно ангажованих лица према полу

Структура запослених и радно ангажованих лица према степену стеченог образовања

Структура запослених и радно ангажована лица, према годинама старости

4. УЛАГАЊА

б) Подаци о средствима које је установа уложила у набавку опреме и одржавање објекта и опреме у 2022. години

б.1) Средства одобрена установи за набавке из буџета Града Београда по Закључцима градоначелника:

број одлуке	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника о закључењу оквирног споразума бр.404-4222/22-Г од 25.05.2022.	Набавка електричне енергије	8.333.333,33
УКУПНО СА ПДВ-ом		10.000.000,00

Наведена јавна набавка спроведена је преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен 03.06.2022. године на период од две (2) године.

б.2) Средства одобрена установи за набавке из буџета Града Београда по препоруци Секретаријата за културу Управе Града Београда без тражења и добијања Закључка градоначелника:

број уговора	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
02-314/7 од 31.05.2022.године	Услуга физичко – техничког обезбеђења у ИАБ	3.833.333,33
УКУПНО СА ПДВ-ом		4.600.000,00

Уговор за наведену јавну набавку закључен је 31.05.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-708/7 од 22.11.2022.године	Набавка књига за потребе библиотеке ИАБ-а	109.371,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		120.308,10

Уговор за наведену јавну набавку закључен је 22.11.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-698/7 од 17.11.2022.године	Набавка 5 клима уређаја за потребе запослених у ИАБ-у	250.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		300.000,00

Уговор за наведену јавну набавку закључен је 17.11.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-673/8 од 15.11.2022.године	Набавка административне опреме за потребе ИАБ-а	749.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		898.800,00

Уговор за наведену јавну набавку закључен је 15.11.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-94/8 од 14.02.2022.године	Набавка услуга израде спомен плоче Ђорђу Стратимировићу	550.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		660.000,00

Уговор за наведену јавну набавку закључен је 14.02.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-135/7 од 03.03.2022.године	Набавка услуга израде спомен плоче Миросинди Сатарић	600.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		720.000,00

Уговор за наведену јавну набавку закључен је 03.03.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-165/9 од 18.03.2022.године	Набавка услуга одржавања и надоградње веб сајта ИАБ-а	200.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		200.000,00

Уговор за горе наведену набавку закључен је 18.03.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-333/9 од 10.06.2022.године	Набавка услуга одржавања и надоградње, администрирања дигиталног репозиторијума	250.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		250.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 10.06.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-521/8 од 05.10.2022.године	Набавка услуга демонтаже и монтаже паркета са хобловањем у канц. 102 и 117	148.941,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		178.729,20

Уговор за наведену набавку закључен је 05.10.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-502/8 од 05.09.2022.године	Набавка услуга дигитализације информативних средстава и интеграције података за потребе ИАБ-а	200.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		200.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 05.09.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-512/9 од 07.09.2022.године	Услуге лектуре, коректуре, рецензије текста, накнаде стручним сарадницима, дизајна, прелома текста и припреме за штампу стручних сарадника на различитим пројектима ИАБ-а у 2022.години	785.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		942.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 07.09.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-544/7 од 05.10.2022.године	Услуге утврђивања физичког стања црквених и матичних књига у архивима у Србији без Војводине – II фаза	500.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		500.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 05.10.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-554/7 од 05.10.2022.године	Набавка услуга едукације младих за коришћење on line доступне архивске грађе ИАБ-а као историјског извора првог реда за проучавање прошлости	300.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		300.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 05.10.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-510/9 од 05.10.2022.године	Услуге репарације столица и намештаја у свечаној сали и сали за састанке ИАБ-а	791.081,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		949.297,20

Уговор за наведену набавку закључен је 05.10.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-699/9 од 18.11.2022.године	Набавка услуге израде паноа и књиге уз изложбу ИАБ-а	989.760,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		1.187.712,00

Уговор за наведену набавку закључен је 18.11.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-700/9 од 18.11.2022.године	Набавка услуга припреме и израде публикација за потребе Историјског архива Београда	860.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		1.032.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 18.11.2022. године.

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-701/9 од 18.11.2022.године	Услуга израде пратеће опреме за изложбе и семинаре ИАБ-а	550.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		660.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 18.11.2022. године

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-104/9 од 25.02.2022.године	Услуга дигитализације архивске грађе привредних фондова ради бржег решавања бројних захтева странака везано за предузеће МИНЕЛ	208.333,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		249.999,60

Уговор за наведену набавку закључен је 25.02.2022. године

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-381/9 од 04.07.2022.године	Услуга надоградње видљивости на мрежама – дигитални маркетинг, FB, TW, FLICKR, YOUTUBE-а	100.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		120.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 04.07.2022. године

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-435/7 од 29.07.2022.године	Набавка услуга израде портала за електронски пријем документације правних субјеката према одредбама Закона о архивској грађи	300.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		300.000,00

Уговор за наведену набавку закључен је 29.07.2022. године

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-716/7 од 21.11.2022.године	Набавка електронске опреме	414.914,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		497.896,80

Уговор за наведену набавку закључен је 21.11.2022. године

6.3) средства одобрена установи за набавке из сопствених прихода по Закључцима градоначелника:

6.4) подаци о средствима уложеним у набавке из сопственог прихода:

број одлуке	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника о закључењу оквирног споразума бр.404-5742/22-Г од 29.07.2022.	Папирна галантерија за одржавање личне хигијене	250.000,000
УКУПНО СА ПДВ-ом		300.000,00

Набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен 19.08.2022. године, потом и анексиран на исти износ 14.11.2022. године.

*

број одлуке	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника о закључењу оквирног споразума бр.404-4520/22-Г-01 од 06.06.2022.	Набавка погонског горива Партија 1 – безоловни бензин на бензинским станицама	333.333,33
УКУПНО СА ПДВ-ом		400.000,00

Набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен на две (2) године од 12.09.2022. године.

број одлуке	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника о закључењу оквирног споразума бр.404-4520/22-Г -01 од 06.06.2022.	Набавка погонског горива Партија 2 – гасно уље ЕВРО ДИЗЕЛ на бензинским станицама	333.333,33
УКУПНО СА ПДВ-ом		400.000,00

Набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен на две (2) године од 29.07.2022. године.

број одлуке	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника о закључењу оквирног споразума бр.404-5284/22-Г од 11.07.2022.	Набавка услуга мобилне телефоније	133.333,33
УКУПНО СА ПДВ-ом		160.000,00

Набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен на период од две (2) године од 10.11.2022. године.

Спроведене набавке на које се закон не примењује

Врста набавке	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Набавка добра – тонери за ласерске штампаче (уговор на годишњем нивоу)	250.000,00	07.03.2022.
Набавка добра – радијатори	80.000,00	12.04.2022.
Набавка добра – материјал за текуће одржавање објекта (уговор на годишњем нивоу)	250.000,00	05.09.2022.
Набавка добра – вода за пиће (уговор на годишњем нивоу)	325.000,00	30.06.2022.
Набавка добара – материјала за рестаурацију	124.982,00	23.05.2022.
Набавка добара – материјала за конзервацију	240.800,00	23.05.2022.
Набавка и испорука пића и напитака (уговор на годишњем нивоу)	550.000,00	15.11.2022.

Набавка литературе за редовне потребе запослених	63.045,45	09.11.2022.
Набавка специјалних тонера за плотер OCA Plot wave 340	166.666,00	30.11.2022.
Набавка прибора и средстава за одржавање хигијене	500.000,00	19.12.2022.
Набавка наменског канцеларијског материјала (уговор на годишњем нивоу)	333.333,33	12.12.2022.
Услуга штампања административног материјала за потребе Историјског архива Београда	749.000,00	17.03.2022.
Услуга припреме за сценирање рефлексних оригинала и проповезивање оштећене архивске грађе	666.666,00	17.03.2022.
Осигурање објекта ИАБ-а од пожара и запослених од незгоде при обављању редовних делатности	79.014,59	29.03.2022.
Безбедност и здравље на раду	120.000,00	31.03.2022.
Услуга организовања и смештаја запослених ИАБ-а приликом њихових путовања у земљи и иностранству	669.000,00	11.04.2022.
Набавка услуга – услуге сервисирања сплит система (уговор на годишњем нивоу)	150.000,00	16.05.2022.
Услуга против пожарне заштите у објекту ИАБ-а	384.960,00	08.04.2022.
Набавка услуга поправке и одржавања система видео надзора	150.000,00	14.04.2022.
Услуге сервисирања система за аутоматску дојаву пожара у депоу 1 и депоу 2 ИАБ-а	249.996,00	14.04.2022.
Услуга сервисирања клима уређаја у вангарантном року на период од годину дана	150.000,00	16.05.2022.
Услуга сервисирања возила у Историјском архиву Београда	100.000,00	24.06.2022.
Набавка услуга сервиса и поправке мултифункционалних апарата марке Konica Minolta	333.333,33	22.07.2022.
Услуга сервисирања и поправке мултифункционалних копир апарата Konica Minolta	333.333,33	22.07.2022.
Набавка услуга сервиса мултифункционалног плотера OCA Plot wave 340	166.000,00	05.09.2022.
Услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације	94.809,00	26.09.2022.
Осигурање објекта ИАБ-а од пожара и запослених од незгоде при обављању редовних делатности	79.014,59	29.03.2022.
Набавка услуга организовања стручне екскурзије запослених ИАБ-а	83.333,33	18.10.2022.

ФИНАНСИЈСКИ ПРЕГЛЕД ТРОШКОВА ЗА 2022. ГОДИНУ ПО СТРУКТУРИ ПРИХОДА:

Финансирање	Програмски трошкови	Зараде	Редовни материјални и стални трошкови	Инвестиције и инвестиционо одржавање опreme	Породиљско боловање и боловање преко 30 дана	УКУПНО
Структура прихода	6.373.865	55.987.800	30.498.398	3.829.607		96.689.670
1. Буџетска средства	6.150.485	49.498.494	21.279.699	3.797.004		80.725.682
- Града	5.350.485	49.498.494	21.279.699	3.797.004		79.925.682
- Републике	800.000					800.000
- Општине						
2. Остали извори	223.380	6.489.306	9.218.699	32.603		15.963.988
- донације*						
- спонзори						
- приход од реализације програма (улазнице, чланарине и др. програми)						
- приход од услуга	223.380	6.489.306	9.218.699	32.603		15.963.988
- остали сопствени приходи						

5. ПРОГРАМСКИ ДЕО

БРОЈ РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОГРАМА				
Година	Изложбена делатност	Издавачка делатност	Остало	Укупан брј реализованих програма
2021.	7	5	7	19
2022.	7	6	10	23

РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ

Изложбена делатност:

1. **Руска емиграција у Београду 1920-1950**, Руски Дом, Београд
2. **Грбови Београда и београдских општина**, Историјски архив Ниш.
3. **Архитектонска култура међуратног Београда**, Етнографски музеј у Београду.

Електронска издања изложби:

4. **Руска емиграција у Београду 1920-1950** - изложбени панои, доступно преко странице <https://www.arhiv-beograda.org/rs/ruska-emigracija>

Сталне изложбене поставке у онлајн издању:

5. **Векови Београда /XVI-XX век/** на: <http://www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org/index.php/sr/>
6. **Први светски рат у фондовима и збиркама Историјског архива Београда** на: www.wwl1.arhiv-beograda.org
7. **Словенци у Београду**, доступна преко портала Историје Словеније - Zgodovina Slovenije – Sistory.<http://sistory.si/11686/38099>

Издавачка делатност:

1. **Архив Београда - водич за будуће истраживаче**, публикација намењена деци
2. **Архитектонска култура међуратног Београда** - каталог изложбе
3. **Архив као чувар старих заната** - публикација
4. **Изградња храма Св. Саве у Београду** - публикација
5. **Водич ИАБ** - брошура

Електронска издања публикација:

6. **Руска емиграција у Београду 1920-1950** - каталог изложбе

ПРОГРАМИ КОЈИ НИСУ РЕАЛИЗОВАНИ, А БИЛИ СУ ПРЕДВИЂЕНИ ПЛАНОМ РАДА ЗА 2022. ГОДИНУ

Због епидемиолошке ситуације услед пандемије вируса Ковид-19 један број планираних програмских активности из 2020 и 2021. године није реализован, о чему је обавештен и добијена је сагласност од Секретаријата за културу Града Београда. Оне се углавном односе на планирану међународну сарадњу и изложбену делатност, тако да је њихова реализација била тек ове године.

Обзиром да планирано отварање изложбе БЕОГРАД ДВАДЕСЕТИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА за 2022. годину, зависи од обезбеђивања галеријског простора неке друге установе културе, програм ће се реализовати када се за то стекну услови.

ПРОГРАМИ КОЈИ СУ РЕАЛИЗОВАНИ, А НИСУ БИЛИ СУ ПРЕДВИЂЕНИ ПЛАНОМ РАДА ЗА 2022. ГОДИНУ

- Учешће у манифестацији „Београдски дух“, организованој од стране Секретаријата за културу града Београда, у којој су учествовале све установе културе, а Историјски архив Београда је организовао стручна вођења кроз архив 29. и 30. децембра 2022.

ГРАЂА ИЗ ФОНДОВА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ПРИКАЗАНА ЈЕ НА ПРЕСТИЖНИМ ИЗЛОЖБАМА

- У холу Историјског архива Ниша, 19. маја 2022. отворена је изложба Историјског архива Београда „Грбови Београда и београдских општина“. На отварању изложбе посетиоцима су се обратили: Снежана Радовић, директорка Историјског архива Ниша, аутор изложбе Марко Перић, архивист и Јелена Николић, помоћница директора Историјског архива Београда.

- У Галерији Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку, у петак 7. октобра 2022. је отворена изложба „Архитектонско наслеђе Михајла Митровића“, настала поводом сто година од рођења архитекте Михајла Микице Митровића. На изложби је приказана и архивска грађа (са експонатима) која се чува у Историјском архиву Београда, у оквиру Легата Михајла Митровића (макета Савске грађевине; Награде Салона архитектуре, из 1976. и 1978. год; „Златни микрофон“; Велика награда архитектуре Савеза архитеката Србије 1984; лични прибор за цртање; Макета „Генекс“ кула).

Ауторке поставке су Снежана Марјановић и Катарина Недимовић Затежић из Удружења „Архи Зона“.

КОНФЕРЕНЦИЈЕ, ПРЕДАВАЊА, ТРИБИНЕ, РАДИОНИЦЕ:

- Међународни архивистички скуп „15. суботички архивски дан”, Суботица.

У Великој већници Градске куће у Суботици, 29. септембра 2022. одржан је Међународни архивистички скуп под називом „15. суботички архивски дан”. Тема конференције била је „Архиви установе културе или...”. На скупу је представљено 10 одабраних радова, а Историјски архив Београда је представљао помоћник директора, Слободан Мандић, са темом „Коришћење архивских ризница у уметничком стваралаштву”.

- 28. конвенција **Међународног центра за архивска истраживања** (ICARUS), Париз, 23-25. мај 2022, Приватни и јавни архиву у XXI веку.

У раду конвенције која се одржала у Паризу од 23. до 25. маја 2022. учествовали су и представници Историјског архива Београда, помоћник директора Слободан Мандић и архивиста Марко Перић. Поред активног учешћа у заседању генералне скупштине ICARUS-а, представници нашег архива су упознати са многим актуелностима у раду европских архива, као и текућим и планираним облицима међународне сарадње. Посебан сегмент конвенције је био посвећен презентацији пројекта Европска дигитална ризница (European Digital Treasures) у оквиру којег се у неколико европских градова организују и изложбе докумената где је уврштена и архивска грађа Историјског архива Београда. Учесници овог међународног скупа имали су могућност да се упознају са организацијом рада и пословима на дигитализацији архивске грађе у Националном архиву Француске.

- **Међународно архивистичко саветовање Архивистичког друштва Србије**, Мокра Гора 2022.

Међународно архивистичко саветовање „Мокра Гора 2022“ одржано је од 5. до 7. октобра у Дрвенграду.

Историјски архив Београда представиле су: виши архивиста Јасмина Латиновић, са темом „Техичка заштита архивске грађе, услови смештаја“, архивски саветник Мирјана Миленковић са темом „Даница Гавриловић – визионарка српске архивистике“ и архивски саветник Зорица Смиловић са темом „Архивска педагогија – анализа, искуства, значај“.

- Представник Архива Београда је учествовао у раду Радне групе за утврђивање најекономичнијег начина и обезбеђивања простора за смештај архивираних предмета Вишег суда у Београду, Првог основног суда у Београду, Другог основног суда у Београду и Трећег основног суда у Београду коју је формирало Министарство правде.

Задатак Радне групе био је да утврди најекономичнији начин и обезбеди простор за смештај архивираних предмета за поменуте судове ради решавања једног од највећих тренутних проблема у правосуђу.

- Историјски архив Београда 23. новембра 2022. године посетили су студенти Групе за турски језик, књижевност и културу Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Студенти су се овом приликом упознали са малобројном али драгоценом архивском грађом на османском језику, која је део покретног културног наслеђа Републике Србије и послушали предавање на тему „Покретно културно наслеђе о Турцима Османлијама на српском и османском језику у фондовима Историјског архива Београда“. Предавање су одржали доц. др Ирена Колај Ристановић, Филолошки факултет у Београду, др Урош Дакић, Филолошки факултет у Београду и Драгана Митрашиновић, виши архивист Историјског архива Београда.

- Представници Архива учествовали су на конференцији „Ако не тада, сада. Меморијализација Старог Сајмишта“, која је одржана 14. и 15. децембра 2022. године на Институту на филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду и у простору Меморијалног центра „Старо сајмиште“. У оквиру конференције је организован је и округли сто са неколико панел дискусија у којем је учешће узео Слободан Мандић, помоћник директора Историјског архива Београда.

- Радионица на тему **Прекршајни поступак за неизвршавање обавеза стваралаца и ималаца архивске грађе** одржана је 20. јула 2022, у Архиву Војводине.

Модератор Радионице била је Милена Поповић Субић, архивска саветница, руководилац Групе за матичне послове Архива Војводине., а Мирјана Тукар, судија Одељења Прекршајног апелационог суда у Новом Саду је учесницима појаснила поступак подношења захтева за покретање прекршајног поступка за несавесно руковање са архивском грађом и документарним материјалом, у складу са Законом.

Историјски архив Београда су представљали Јелена Николић и Бојан Драшкић, помоћници директора и Ружица Мандић архивист у Служби за надзор архивске грађе ван архива.

- Стручна комисија Државног архива Србије дана 1. априла 2022. године, одржала је обуку за рад у Јединственом информационом систему за архиве у Републици Србији - **Архис**, за запослене у Историјском архиву Београда.

Стручна комисија у саставу Татјана Драгићевић, архивски саветник, Никола Ацић, архивист, руководилац службе – Центар за обраду података и

Александра Јаношев, виши архивски помоћник за информационе технологије, одржали су обуку за рад у следећим подсистемима: Регистар архивске грађе, Преузимање и смештај, Сређивање и обрада, Дигитализација, Издања, Библиотека, Шифарници и администрација и Претрага.

На тај начин су се стекли услови да и запослени у Историјском архиву Београда започну рад у овом софтверском решењу које се од 2019. фазно имплементира у све архиве у Србији и представља саставни део рада свих запослених у архивима.

- Промоција публикаце *Архив Београда - водич за будуће истраживаче*, путем интерактивног часа и радионице организована је четвртим разредина у две Основне школе - „Уједињене нације” и „Бранко Ћопић”.

АКТИВНОСТИ У МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ICARUS

Историјски архив Београда је и ове године активно учествовао у раду Међународне организације за архивска истраживања ICARUS, са циљем продубљивања сарадње и учешћа у могућим међународним пројектима у области очувања и промоције архивске грађе.

АРЕх

Архивски портал Европе (АРЕх) функционише од 2012. године у виду онлајн репозиторијума за европске архивске каталоге. Од 2014. године дужност повереника за Србију обавља Слободан Мандић из Историјског архива Београда.

Архивски портал Европе представља оптималан оквир у којем архивске институције имају прилику да наступају заједно и удруженим снагама корисницима омогућавају далеко бољи увид у богатства европских архивских фондова.

ДА ЛИ СУ ТОКОМ 2022. ГОДИНЕ РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ КВАЛИТАТИВНУ НОВИНУ У ОДНОСУ НА УСТАЉЕНУ ПРОГРАМСКУ ШЕМУ УСТАНОВЕ

назив програма:

Архив Београда - водич за будуће истраживаче, публикација намењена деци

образложење:

Историјски архив Београда по први пут је издао публикацију која је намењена искључиво млађој популацији. Има едукативни карактер и намена јој је да једноставан и пријемчив начин деци објасни шта је архив и шта се у њему чува. Публикација обилује илустрацијама које су настале за ову намену.

назив програма:

Електронско издање изложбе *Руска емиграција у Београду 1920-1950*

образложење:

На интернет страници архива јавности је по први пут пружена могућност прегледа и преузимања комплетне изложбе у ПДФ формату. Ово је значајно јер је свим заинтересованим корисницима са било које тачке у свету омогућено да путем својих рачунара погледају ову изузетно значајну изложбу.

Онлајн издање изложбених паноа може се преузети са адресе:

https://www.mediafire.com/file/1buppale8948l3n/IAB_RUSKA+EMIGRACIJA.pdf/file.

СТРУКТУРА РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОГРАМА

Ауторски пројекти Установе: 18

Копродукције: 5

ДОДАТНЕ НАПОМЕНЕ:

ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА И ПРИМЕНА НОВОГ ЗАКОНА О АРХИВСКОЈ ГРАЂИ И АРХИВСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

Историјски архив Београда, у оквиру своје основне делатности, брине о заштити архивске грађе и документарног материјала у настајању код правних субјеката који своју делатност обављају на територији Града Београда (свих 17 градских општина), а који нису од савезног или републичког значаја.

До ступања на снагу Закона о архивској грађи и архивској делатности (Сл. Гласник 06/2020, у даљем тексту Закон), Архив је надзирао 3.380 активних правних субјеката са четворо запослених у Служби за заштиту архивске грађе ван архива, што је и у том моменту био највећи број регистрованих субјеката у оквиру архивске мреже Републике Србије. Након практичног ступања на снагу Закона (фебруара 2021.), који је на најширој могућој основи прописао бројне обавезе како за ствараоце и имаоце документарног материјала и архивске грађе тако и за надлежне архиве, број надзираних субјеката многоструко је повећан.

Овакав след догађаја довео је до тога да је рад Архива Београда, у целокупном периоду од ступања на снагу Закона па до данас, изузетно отежан услед непостојања људских и техничких капацитета за обављање овако обимног задатка. Од фебруара 2021, па до крај 2022, Архиву је пристигло преко 22.000 захтева за издавање сагласности на листу категорија¹, а правни субјекти су, такође у складу са одредбама Закона, достављали и преписе архивске књиге² (предају се архиву до 30. априла текуће године за претходну годину).

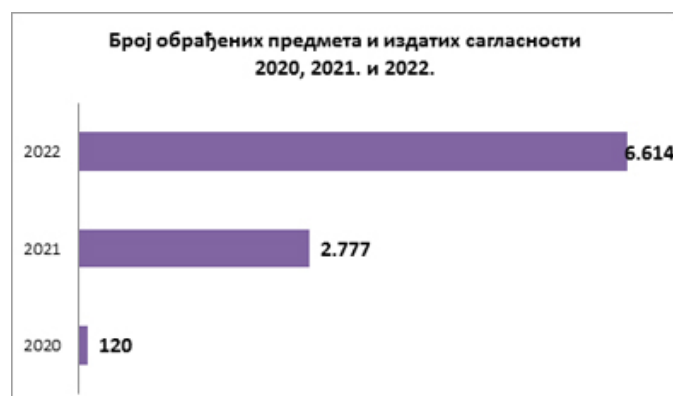
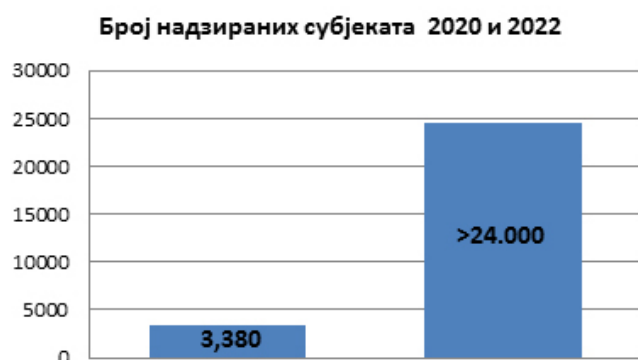
До 2020. надлежна Служба је на годишњем нивоу издавала највише 120 сагласности на Листу категорија правних субјеката уз оквирно 400 теренских обилазака и издавала око 350 решења за уништавање документације којој је истекао рок чувања (по захтеву стваралаца са и без излазака на терен).

Статистички преглед рада Службе за заштиту архивске грађе ван Архива:

Период	Број надзираних /регистрованих субјеката	Број запослених у служби	Број издатих сагласности на листу категорија на годишњем нивоу	Број извршених стручних надзора на терену на годишњем нивоу	Број записника о уништавању на годишњем нивоу
До 2020.	3.400	4	до 120	Око 400	Око 350
До краја 2022.	24.600	4	(2021.) 2.777	(2021.) 40	70
			(2022.) 6.614	(2022.) 66	326

1 Списак-уређена листа свих врста документације које правно лице ствара својим деловањем са роковима за њихово чување

2 Основна евиденција о целокупној архивској грађи и документарном материјалу насталом радом ствараоца, односно општи инвентарни преглед целокупног архивског и документарног материјала из ранијих година, коју су ствараоци и имаоци архивске грађе и документарног материјала обавезни да воде од оснивања, као и документарног материјала који се по било којем основу, налази код ствараоца и имаоца.

Око 90% новопримљених стваралаца је у статусу ДОО и припада привреди.

Број субјеката који сада подлежу одредбама Закона, те тиме потпадају под територијални надзор Архива Београда, није познат. Према незваничним али поузданим подацима добијеним из Привредне коморе, само привредних субјеката у Београду има преко 36.000 док АПР у свом регистру има око 62.000 привредних друштава и на десетине хиљада удружења, савеза, политичких странки и сл. што може довести и до 100.000 субјеката!

Архивска струка је мишљења да би један обучени архивист за надзор могао пратити у начелу максимално 1.000 субјеката. То значи да би надлежна служба заштите архивске грађе ван архива морала имати близу 40 запослених (ако у складу са постојећом верзијом Закона, будемо регистровали 40.000 субјеката) што је 10 пута више од постојећег броја од 4 запослених.

Закон је у својој интегралној верзији произвео бројне недоумице а предвиђене високе новчане казне за непоштовање одредби закона биле су окидач за овако велики број поднетих захтева. Првенствена намера законодавца - Министарсва културе и информисања, била је да се уведе систем заштите над стварањем, уништавањем и чувањем документарног материјала и архивске грађе али нису прецизно сагледани ефекти уведених обавеза, првенствено за привреду, док капацитети архива ни у једном сегменту нису повећани да би одговорили овако великом задатку.

Историјски архив Београда је учинио све што је било у његовој моћи, израђена је електронска база података у веб окружењу за евидентирање пристиглих предмета према врсти ствараоца у електронској писарници, са свим релевантним подацима о ствараоцу, са доделом јединственог регистрационог броја, обрадом предмета према врсти пристиглих докумената, израдом сагласности на листу и комплетирањем досијеа и могућношћу да ствараоци преко сајта Архива могу самостално проверити статус захтева итд. Са овим, максималним темпом рада, процењујемо да ће нам бити потребне преко 3 године да обрадимо само до сада примљене захтеве уз обавезу да прихватимо, проверимо валидност и архивирамо сваке године, до 30. априла текуће године за претходну годину, преписе архивских књига свих стваралаца са територије Града Београда.

У циљу решавања овог проблема успостављена је и сарадња са ЕУправом ради електронске регистрације стваралаца и ималаца и накнадног развијања сервиса за достављање документације у електронском облику. Архив је, као део припремних активности у 2022. набавио и инсталирао квалификовани електронски серверски сертификат као и електронски печат ради потписивања докумената који буду настајали у електронском облику.

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

АРХИТЕКТОНСКА КУЛТУРА МЕЂУРАТНОГ БЕОГРАДА из техничке документације Историјског архива Београда

Отварање: 21. децембар 2022, Етнографски музеј у Београду

Аутори изложбе и каталога: Снежана Лазић, Јелена Митровић Коцев

Стручни сарадник: Дејан Радовановић

Ликовно-графичко решење изложбених паноа: Зорица Смиловић

Изложбу отворио: Горан Весић, министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у Влади Републике Србије

Техничка документација, као део фонда Општине града Београда, један је од подфондова по којима је Историјски архив Београда препознатљив у културној и стручној јавности, као и међу грађанима који у великом броју и свакодневно користе ову архивску грађу ради остваривања својих практичних потреба. Више од 70 000 предмета пројектне документације Београда за период од 1920-1970. године чува се у депоу престоничког архива, од чега преко 16 000 предмета датира из периода између два светска рата. Архитектонски одсек Техничке дирекције представљао је главно регулационо тело надлежно за законски уређену изградњу и јавних и приватних зграда Београда, тако да његов историјат и рад верно осликавају архитектонски, урбанистички и културни развој градског ткива испричан архивским документима, плановима и фотографијама.

На изложби, у оквиру 12 тематских целина, на 29 паноа, приказано је преко 170 грађевинских планова, фотографија, карти, планских аката и друге архивске грађе. Ову грађу употпуњују пратећи извештаји о грађевинским активностима у периоду између два светска рата смештени у витринама.

Циљ изложбе и пратећег богато илустрованог каталога је да укаже на значај фонда Техничке дирекције Општине града Београда и на неисцрпне изворе и теме истраживања архитектонских докуманата похрањених у депоу Историјског архива Београда.

Прилог са отварања изложбе може се погледати на Youtube каналу:

https://www.youtube.com/watch?v=ti1ZYwf_j6A&t=348s

РУСКА ЕМИГРАЦИЈА У БЕОГРАДУ 1920-1950

Отварање: 1. фебруар 2022, Руски центар за науку и културу „Руски дом”

Аутори изложбе: Проф. др Алексеј Тимофејев, др Милана Живановић, Слободан Мандић

Стручни сарадник: Мирјана Обрадовић

Ликовно-графичко решење изложбених паноа: Зорица Смиловић

Изложбу отворио: Горан Весић, помоћник градоначелника

Изложба планирана за 2021. годину отворена је након што су се стекли услови због пандемије вируса Covid-19.

Након револуционарних преврата и окончања руског Грађанског рата 1920/1921. године, дошло је до изгона огромног броја људи из Русије. Краљевина СХС/Југославија била је држава у којој су руске избеглице стекле највећи степен државне подршке, друштвене интегрисаности и јавног признања. У самом Београду је прибежиште пронашло велики број руских избеглица (око 10.000 крајем 20-их година XX века, када је Београд имао 239.000 становника). Током 1920. године је формирана „Државна комисије за смештај и пријем руских избеглица”, потом је основана и Прва руско-српска гимназија, а крајем године је уследио пријем новог таласа избеглица након слома руске армије генерала Врангела.

Захваљујући систематском истраживању фондова и збирки у Историјском архиву Београда, дошло се до бројних сведочанстава о постојању руске емигрантске заједнице, која је оставила значајан траг у разним аспектима друштвене стварности Београда, његовој историји, архитектури, култури, па и у самом развоју главног града. Одабрана архивска грађа је такође допуњена појединим документима и деловима архивског блага и из других установа културе из Београда (Државни архив Србије, Народна библиотека Србије, Музеј града Београда, Архив Југославије, Војни Архив) захваљујући чему смо добили целовиту и прегледну слику руске емиграције.

Презентовани материјал је приказан на 32 изложбена паноа и у две витрине, а онлајн издање изложбе може се преузети са адресе:

https://www.mediafire.com/file/1buppale8948l3n/IAB_RUSKA+EMIGRACIJA.pdf/file.

Изложбу прати богато илустровани каталог који се може преузети на адреси:
https://www.mediafire.com/file/kvitxr2bygpoxi/KATALOG_RUSKA+EMI-GRACIJA_ZAJEDNO.pdf/file.

Прилог са отварања изложбе може се погледати на Youtube каналу:

<https://www.youtube.com/watch?v=GE5OH3q-wXs>

ГРБОВИ БЕОГРАДА И БЕОГРАДСКИХ ОПШТИНА

Отварање: 19. маја 2022, хол Историјског архива Ниша,

Аутор изложбе: Марко Перић

Стручни консултант: Драгомир Ацовић

Изложба „Грбови Београда и београдских општина“, из 2019. године, представљена је нишкој публици у Историјском архиву Ниш, а посетиоци су могли да је посете и у оквиру Ноћи музеја. Она прати развој територијалне хералдике, хералдичких и псеудохералдичких обележја (грбова, застава, амблема) која су током историје коришћена да симболизују град Београд и његове општине.

Поред оригиналних докумената, скица, цртежа и пројеката из легата Драгомира Ацовића, на изложби је представљена и старија грађа, првенствено документација из фонда Општине града Београда која се односи на конкурс за нови градски грб који је одржан 1931. године, а на коме је победио рад Ђорђа Андрејевића Куна.

Прилог са отварања изложбе може се погледати на Youtube каналу:

<https://www.youtube.com/watch?v=Rr3PWf0Oyyk&t=719s>

БЕОГРАД ДВАДЕСЕТИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА

Отварање: када се за то стекну услови

Аутори изложбе: Снежана Лазић, Драгана Митрашиновић, Слободан Мандић

Услед практичне примене Закона о архивској грађи и архивској делатности који је довео до тага да се изузетно велики број привредних предузећа обрати Архиву Београда ради издавања сагласности на листу категорија архивске грађе и документарног материјала, за смештај преко 24.000 захтева искоришћен је галеријски простор тако да је Архива у немогућности да овај простор до даљег користи као свој изложбени простор.

Реализација изложбе уследиће након налажења одговоарајућег простора у оквиру неке друге институције културе.

АРХИТЕКТОНСКА КУЛТУРА МЕЂУРАТНОГ БЕОГРАДА

каталог изложбе

Аутори каталога: Снежана Лазић, Јелена Митровић Коцев

Главни и одговорни уредник: Слободан Мандић

Рецензент: Др Вања Панић

Стручни сарадник: Дејан Радовановић

Лектура: мр Наташа Николић

Ликовно-графичко решење каталога: Зорица Смиловић

Година: 2022.

Број страна: 180

Изложбени каталог *Архитектонска култура међуратног Београда*, ауторки Снежане Лазић и Јелене Митровић Коцев, прати истоимену изложбу која је отворена децембра месеца 2022. године у Етнографском музеју у Београду.

Ова публикација кроз тринаест поглавља са преко 200 илустрација у виду пројеката, фотографија, карти и друге архивске грађе, осликава како се Београд од ратом разорене вароши претварао у модерну европску престоницу.

Публикација након текстуалног дела који својим обимом превазилази форму класичног изложбеног каталога, садржи и каталошки попис изложених докумената.

АРХИВ БЕОГРАДА - ВОДИЧ ЗА БУДУЋЕ ИСТРАЖИВАЧЕ

Аутор текста и илустрација: Зорица Смиловић

Стручни консултанти: Мирјана Обрадовић, Слободан Мандић

За издавача: Мр Драган Гачић

Главни и одговорни уредник: Мр Драган Гачић

Фотографије: Бојан Коцев, Зорица Смиловић

Технички сарадник: Бојан Коцев

Лектура и коректура: Мр Наташа Николић

Тираж: 500

Број страна: 48

Из штампе је изашла публикација *Архив Београда - водич за будуће истраживаче*, планирана Планом и програмом рада за 2021. годину. Ово је прво издање Историјског архива Београда намењено искључиво деци основно-школског узраста.

Публикација пре свега едукативног карактера, усклађена је са школским градивом, и има за циљ да млађој популацији приближи улогу и значај архива као установе заштите културног наслеђа. Она обилује фотографијама али и наменски рађеним илустрацијама аутора који је пробао да на једноставан и сликовит начин приближи деци ову тему, почевши од саме локације архива, преко речника непознатих речи, најстаријег архивског документа и књиге, количине и врстама архивске грађе, до начина на који се грађа сређује или чита сигнатура. Основни текст допуњен је на маргинама додатним информацијама, корисним линковима и другим садржајем за све оне који желе да сазнају више. Публикација додатно садржи и QR кодове, преко којих се преко мобилног телефона лако приступа појединим интернет страницама.

У настојању да теме и поглавља буду што боље разјашњени, како у визуелном, тако и у садржинском смислу, стручни консултанти при реализацији публикације били су учитељи основних школа „Карађорђе“ и „Уједињене нације“.

Промоција публикаце путем јавног часа и радионице организована је на позив у две Основне школе - „Уједињене нације“ и „Бранко Ћопић“.

АРХИВ КАО ЧУВАР СТАРИХ ЗАНАТА

Аутор текста, фотографија и илустрација: Бојан Коцев
Рецензент: Радика Илић
Број страна: 132

Из штампе излази почетком 2023.

Публикација говори о историјату и важности књиговезачког заната у Србији кроз време, као и о његовој практичној примени и техникама веза, повеза и других графичких техника које се данас користе у Архиву.

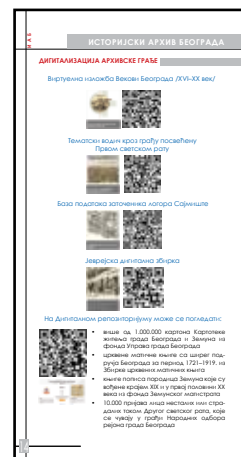
ВОДИЧ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

Број страна: 18

Из штампе излази почетком 2023.

Водич Историјског архива Београда, је публикација информативног карактера намењена да широкој популацији пружи основне информације о раду и делатности Историјског архива Београда.

Двојезичног је типа, на српском и енглеском језику и садржи локацију архива на мапи града. У односу на досадашње бројеве, ово издање допуњено је бројним QR кодовима, преко којих се путем мобилних телефона лако приступа појединим страницама и подацима.

ИЗГРАДЊА ХРАМА СВЕТОГ САВЕ У БЕОГРАДУ

Приређивач: Марко Перић

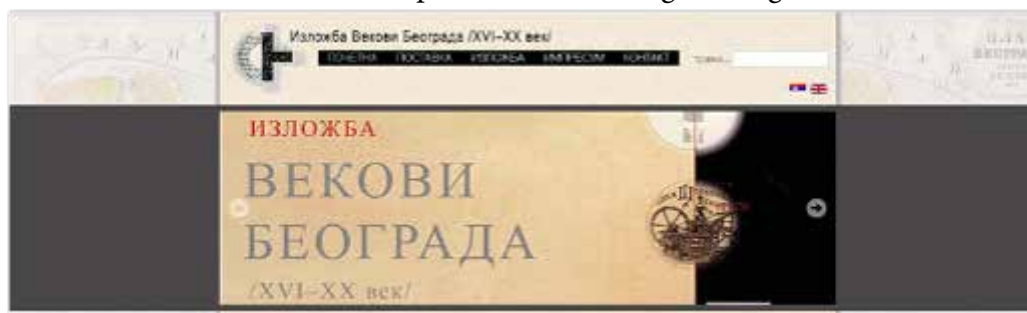
Из штампе излази почетком 2023.

Тематски водич Изградња Храма Светог Саве у Београду, треба јавности да понуди преглед архивске грађе која се чува у Историјском архиву Београда, а односи се на вишедеценијске напоре и различите етапе у изградњи Храма Светог Саве.

Водич ће помоћи будућим истраживачима да се снађу у истраживању кроз различите архивске фондове, личне фондове, легате и збирке који покривају временски период од почетка изградње Храма тридесетих година 20. века до данашњих дана када се радови на уређењу унутрашњости приводе крају.

ВЕКОВИ БЕОГРАДА /XVI-XX ВЕК/

www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org

Аутори интернет презентације: Јелена Николић, Владимир Мијатовић

Веб дизајн: Душан Злајић

Поводом обележавања 70 година од оснивања Историјског архива Београда 2015. године, у оквиру званичне интернет презентације налази се и електронско издање сталне изложбене поставке Векови Београда /XVI–XX век/ на српском и енглеском језику. Израдом овог онлајн издања омогућен је глобални приступ највреднијим документима која се чувају у Архиву.

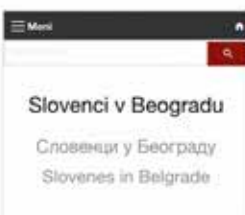
ПРВИ СВЕТСКИ РАТ У ФОНДОВИМА И ЗБИРКАМА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

www.ww1.arhiv-beograda.org

Реализација веб издања: Слободан Мандић, Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Јелена Николић
Веб дизајн и програмирање: мКонект д.о.о, Дражен Руменчић, Јелена Николић, Милан Марковић, Недељко Стевановић

У оквиру званичне интернет сранице Историјског архива Београда, налази се и наменски креирана презентација грађе из архивских фондова о Првом светском рату. Одређени број докумената доступан је у виду дигиталних копија што му истовремено даје и карактер онлајн изложбе. Већина презентованих докумената је на српском, али су такође заступљена и на француском, енглеском, немачком, мађарском и грчком језику.

Slovenci v Beogradu

Slovenes in Belgrade

Словенци у Београду

Avtor(ji): Borovnjak, Đurđja / Branković, Branka / Jovanović, Jelena / Kovčič, Tijana / Kolaj, Irena / Latinčič, Olga / Mijatović, Vladimir / Mitršinić, Dragana / Micković, Evica / Obradović, Mirjana / Stojanović, Isidora

Jezik: slovenski / srbski - cirilica / angleški

СЛОВЕНЦИ У БЕОГРАДУ

<http://sistory.si/11686/38099>

У сарадњи са Институтом за новију историју Словеније реализована је онлајн изложба Словенци у Београду, која је слободно доступна преко портала Историје Словеније - Zgodovina Slovenije –Sistory.

Презентовани документи приказују историјске, привредне и културне везе словеначког и српског народа. Архивска грађа у количини од 75 оригинал-них докумената је груписана хронолошки, у шест тематских целина, а обухвата период од краја XVIII века, када је датиран документ из фонда Земунског магистрата који се односи на помоћ становништву Цеља, па све до краја XX века. Изложба је креирана у оквиру платформе словеначке историографије Sistory, насталој у циљу међународног и интердисциплинарног дијалога.

Презентована тројезично, на словеначком, српском и енглеском језику, у савременом дигиталном окружењу и уз заштиту ауторских права, изложбе указује на богатство архивских фондова Историјског архива Београда.

ПРОЈЕКТИ ПОДРЖАНИ ОД СТРАНЕ МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА ОСНОВУ КОНКУРСА 2022. ГОДИНЕ

УТВРЂИВАЊЕ ФИЗИЧКОГ СТАЊА ЦРКВЕНИХ МАТИЧНИХ КЊИГА У АРХИВИМА У СРБИЈИ БЕЗ ВОЈВОДИНЕ - II фаза

На основу анкете урађене 2020. од стране Министарства културе и информисања, када су архиви наводили укупан број црквених матичних књига које поседују, као и процену броја оштећених књига, у другој фази пројекта извршен је обилазак архива у Јагодини, Нишу и Прокупљу.

Стручни тим Историјског архива Београда је 2022, године, приликом обиласка 3 архива прегледао 705 црквених матичних књига, а 189 је означено за лечење/коричење. Удео оштећених књига, на основу података стручног тима, износи око 27%. Број теже оштећених књига, које је потребно најпре лечити, да би потом могле да се дигитализују, износи око 3%.

Циљ пројекта је утврђивање стања и њихова припрема за дигитализацију и микрофилмовање. За сваки архив, односно фонд, треба утврдити број значајно оштећених књига (које се не могу подвргнути поступку скенирања) и број књига које је могуће скенирати у постојећем стању а након тога извршити њихово санирање.

На основу утврђеног степена оштећења ће се даље утврдити методологија рада и потребна средства за конзервацију и рестаурацију.

ЕДУКАЦИЈА МЛАДИХ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ОНЛАЈН ДОСТУПНЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА КАО ИСТОРИЈСКОГ ИЗВОРА ПРВОГ РЕДА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ПРОШЛОСТИ

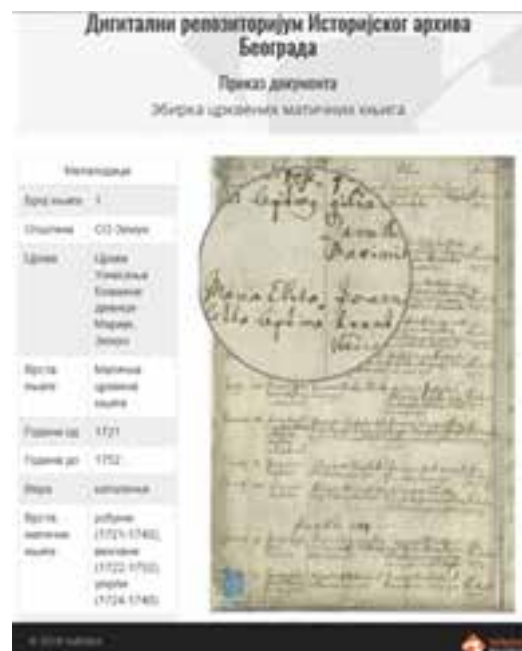
Планираним активностима кроз три радионице ученици и студенти су прошли едукацију како да претраже Дигитални репозиторијум Историјског архива Београда у коме се налазе: Картони житеља тј. пријава боравка становника Београда од 1922 – 1952; Црквене матичне књиге са ужег градског језгра Београда и књиге пописа становника Земуна, као и базу података поддомена Јеврејска дигитална збирка на којој се налази 59 фондова и збирки, 60.000 аналитички обрађених предмета са више од 100.000 страница.

Прва радионица:

У простору Читаонице Историјског архива Београда, 26. октобра 2022. је одржана прва овогодишња радионица о коришћењу Дигиталног репозиторијума Историјског архива Београда, чији су учесници били ученици седмог и осмог разреда ОШ "Радојка Лакић" из Београда, заједно са наставником историје Милошом Бруном. Полазници су са успехом савладали задатке који су им били постављени, а свима су уручени пригодни материјали, заједно са публикацијом Водич за будуће истраживаче.

Након презентације Дигиталног репозиторијума - онлајн платформе која регистрованим корисницима доступна милион дигитализованих картона житеља тј. пријава боравка становника Београда од 1922 – 1952, преглед 811 црквених матичних књига са ужег градског језгра Београда, преглед 52 књиге пописа породица из Земуна које су вођене крајем 19. и у првој половини 20. века, коју је одржао архивист Марко Перић, учесници су приступили решавању припремљених задатака.

Друга и трећа радионица:

У простору Читаонице Историјског архива Београда 24. и 25. новембра 2022. одржане су радионице о коришћењу Дигиталног репозиторијума Историјског архива Београда коју су похађали студенти четврте године Катедре за општу савремену историју Филозофског факултета у Београду у оквиру курса „Хладноратовски свет“ уз присуство доц. др Немање Радоњића.

Полазници су се упознали са архивском грађом која се чува у Историјском архиву Београда и начином регистрације за коришћење доступне грађе у дигиталном облику и са успехом савладали задатке који су им били задати од стране предавача, архивисте-историчара Марка Перића, а најбољи су освојили пригодну награду у виду актуелних издања Историјског архива Београда.

Све информације о одржаним радионицама уз покровитељство Министарства културе и информисања одјављене су на веб сајту Архива Београда <https://www.arhiv-beograda.org/rs/aktuelno/423-radionica1-2022> који бележи преко 4.000 месечних посета као и на Facebook страници Архива www.facebook.com/pages/Istorijski-arhiv-Beograda/180908415273554 са преко 25.000 пратилаца, а као резултат едукације је и велики број новопријављених корисника ових дигиталних садржаја.

8. ТОКОМ 2022. ГОДИНЕ ИЗДВАЈАМО

У Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“, 8 маја 2022. у присуству и уз обраћање амбасадора Немачке, Њ.Е. Томаса Шиба, амбасадора Израела Њ.Е. Јахела Вилана, амбасадора Француске Њ.Е. Пјера Кошара и Карин Траунмилер, отправнице послова амбасаде Аустрије, одржана је свечана додела признања које додељује Фондација *Сећање на Хилду Дајч*.

Ова фондација је основана на иницијативу организација *Тераформинг* и *Едукација за 21. век*, ради остваривања циљева у области неговања, унапређења и јачања културе сећања на Холокауст и друга страдања у Другом светском рату. Признање ће се годишње додељивати у две категорије:

- Омладинско признање за грађанску одговорност и друштвену свест
- Признање за изузетан допринос култури сећања.

Историјски архив Београда је има ту част да буде први добитник овог значајног признања, како стоји у објашњењу, за изузетан допринос у култури сећања намењеног појединцима, групама, организацијама или институцијама из Републике Србије за 2022. за рад на Јеврејској дигиталној збирци. Признање је испред Историјског архива Београда примио директор мр Драган Гачић.

Амбасадор Израела Њ.Е. Јахел Вилан и Лане Ераковић, саветнице за медије при Амбасади Израела у Београду, посетили су 18. маја 2022. Историјски архив Београда. Овом приликом амбасадор се информисао о активностима Архива спроведеним у периоду од 2014-2021 на обради, дигитализацији, презентацији, едукацији и онлајн доступу корисницима архивске грађе о Холокаусту и животу јеврејске заједнице у Београду.

Друштво српских родословаца „Порекло“ је добровољно, невладино и непрофитно удружење грађана, основано на неодређено време, у области очувања и неговања културног и историјског наслеђа српског народа.

У част 10 година од оснивања Друштва 25. октобра 2022. одржан је свечани добротворни концерт уметнице Данице Црногорчевић на Сцени „Стаменковић“ Центра за културу „Влада Дивљан“.

Поводом свог јубилеја Друштво је Историјском архиву Београда доделило захвалницу за значајан допринос раду и развоју Друштва.

ЗВАНИЧНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА ИАБ

<http://www.arhiv-beograda.rs/>

Интернет презентација Историјског архива Београда, од настанка 2007. године, пружа информације на српском (ћирилична и латинична верзија) и енглеском језику.

Поред основног, страница поседује и четири наменски урађена поддомена:

- stalnapostavka.arhiv-beograda.org - виртуелна изложба по угледу на сталну изложбену поставку Историјског архива Векови Београда / XVI–XX век/ 2014.
- ww1.arhiv-beograda.org- тематски водич кроз грађу посвећену Првом светском рату, 2015.
- holokaust.arhiv-beograda.org- сајт посвећен активносима међнародног пројекта Ескалација у Холокауст, 2016-2017.
- jdz.arhiv-beograda.org – Јеврејска дигитална збирка

Годинама уназад сајт бележи велику посећеност што говори о заинтересованости корисника за рад Историјског архива Београда.

Преко падајућих менија корисници се могу приступити информацијама о фондовима који се у Архиву чувају али и сазнати како да дођу до пројектне документације или документације о оствареном радном стажу, личном дохотку, завршеној школи итд Такође пружа могућност претраге базе обраде фондова, пописа фондова и техничке документације, и свих унетих садржаја (који су као такви доступни за јавност) кроз опцију Фондови, као и по категоријама (слике, књиге, карте и мапе, техничка документација, плалати). Корисницима је омогућено да претражују грађу све до нивоа предмета или документа, што још додатно даје на значају овој интернет презентацији.

Велики број посетилаца заинтересованих за рад Архива се и 2022. пријавио на мејл листу Архива радиступања најновијих информација из рада наше установе.

Услед примене одредби Закона о архивској грађи и архивској делатности и велике заинтересованости правних лица за ову тему, сајт Архива је забележио **167.000** посета од јануара до новембра 2022. године, а прегледано је **960.000** страница.

Највећа активност забележена је током априла 2022. године када је било **22.291** посета.

Онлајн издање сталне поставке Векови Београда /XVI–XX век/ налази се на адреси www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org још је један у низу корака ка подизању свести на локалном, националном и међународном нивоу о значајном материјалног културног наслеђа града Београда.

Током 2022. године онлајн издање сталне поставке Архива је имала 3.397 посетилаца.

Тематски водич кроз грађу посвећену Првом светском рату налази се на адреси www.wv1.arhiv-beograda.org

Водич је настао 2014. године као резултат вишемесечног истраживања групе архивиста, са циљем да упуту истраживаче на тематски одређену архивску грађу, а 2015. године то је преточено у онлајн издање.

Током 2022. године тематски водич је имао 450 посетилаца.

Сајт међународног пројекта **Ескалација у Холокауст**, www.holokaust.arhiv-beograda.org путем кога се може приступити бази података логораша на Сајмишту и поред бројних занимљивих текстова приступити и публикацији тј зборнику радова са међународних конференција одржаних у оквиру пројекта.

Током 2022. године сајт је имао 19.909 посетилаца.

Дигитални репозиторијум Историјског архива Београда

Претрага репозиторијума

Изаберите критеријуме претраге

Фондови

Одаберите

Управа града Београда - Картоотека житеља града Београда и Земун

Збирка црквених матичних књига

Земунски мајистрат

Народни одбори рејона града Београда

Право коришћења

Дигитални репозиторијум Архива Београда <https://digitalni.arhiv-beograda.org/login.php> бележи сталну посећеност корисника и већ броји преко 10.000 регистрованих корисничких налога уз свакодневно пријављивање нових, који проводе у просеку 20 минута у истраживању по свакој од забележених преко 10.000 сесија у 2022. години.

ПРИСУСТВО АРХИВА НА ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА

Друштвене мреже представљају значајан медиј за промоцију делатности институција културе, као и за повећање њихове присутности у јавном простору.

Историјски архив Београда је од јануара 2011. године у јавности присутан преко своје Фејсбук странице. Након његовог успешног старта уследило је отварање налога и покретање активности и на другим друштвеним мрежама попут *Youtube* канала (2014), *Twitter* (2018), а сарадња са Викимедијом Србије успостављена је 2016. године.

Свакодневни послови на уређивању страница Историјског архива Београда на друштвеним мрежама подразумевају следеће:

1. пажљив одабир информација и формирање садржаја
2. интеракција са корисницима
3. програмирање постова
4. праћење и евалуација постигнутих резултата

Запослени у Сектору за обраду и сређивање архивске грађе планским одабиром архивских докумената, информација, текстова и других историјских извора, настоје да широкој публици предоче историјска знања о прошлости и пробуде интересовање за активности ИАБ (изложбе, публикације, рад на сређивању и обради архивске грађе). Овакав вид активности показао се као најпогоднији за разбијање досадашњих стереотипа и кључан је у подизању свести о значају архива и архивске грађе.

На основу доступних статистичких прегледа који се стално прате и анализом других показатеља, врши се према потреби кориговање активности. Како би динамика послова на одржавању странице текла ритмично, без празнина у ходу, повремено се врши и програмирање садржаја унапред. Свакодневна интеракција са корисницима захтева одговарање на питања, уређивање садржаја послатих од стране публике, као и праћење веома динамичних активности на страници.

Успешно вођење профила на друштвеним мрежама резултирало је великим интересовањем корисника и медија из читавог света. Фејсбук страницу прати близу 26.000, а Твитер налог преко 6.000 регистрованих корисника, са великим бројем дневних посета.

10. РЕДОВНА ДЕЛАТНОСТ АРХИВА

Програм редовне делатности Историјског архива Београда за 2022. годину дат је према организационој структури и стручним пословима унутар организационих јединица

ДИРЕКТОР

СЕКТОР ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ
ВАН АРХИВА

ГРУПА ЗА
ТЕХНИЧКУ ЗАШТИТУ
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА
ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ
ГРАЂЕ У АРХИВУ -
ДЕПО И ЗА РАД СА
СТРАНКАМА

СЛУЖБА ЗА РАД
СА СТРАНКАМА

СЕКТОР ЗА ОБРАДУ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

ОДСЕК ЗА ПРОГРАМЕ,
ПУБЛИКОВАЊЕ И
КОРИШЋЕЊЕ
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И
МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА
СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДУ
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ, ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И ПРИМЕНУ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

ГРУПА ЗА
РАЧУНОВОДСТВЕНЕ
ПОСЛОВЕ

ОДСЕК ЗА ПРИМЕНУ
ИНФОРМАЦИОНИХ
ТЕХНОЛОГИЈА

ИЗВЕШТАЈ О РЕДОВНОЈ ДЕЛАТНОСТ АРХИВА ПО ОРГАНИЗАЦИОНИМ ЈЕДИНИЦАМА

СЕКТОР ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Редован обилазак регистратура у циљу обављања надзора и пружања стручне помоћи при сређивању архивске грађе и регистратурског материјала на терену – смањен обим због претходне епидемиолошке ситуације и великог обима посла у Архиву	93 прегледа
2.	Рад на излучивању безвредног регистратурског материјала у регистратурама	326 записника и решења; излучено преко 49.397 дужних метара регистратурског материјала
3.	Доношење Листи категорија регистратурског материјала са роковима чувања и давање сагласности на исте	6.614 сагласности
4.	Преписи архивских књига из регистратура	неутврђено
5.	Укупно евидентираних регистратура	24.600 регистратуре
6.	Ажурирање електронске базе података о стању и променама у регистратурама у надлежности Архива	8.000 ел. записа

ГРУПА ЗА ТЕХНИЧКУ ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	- Рестаурација и конзервација грађе - Периодика - Техничка документација - Рестаурација грађе за Музеј града Београда	734 листа 83 плана великог формата 287 листова
2.	Деловодни повез оштећених књига	24 књига
3.	Повез старих и оштећених књига	16 књига
4.	Тврд повез књига	38 књига
5.	Броширан повез књига	/
6.	Спирални повез	195 комада
7.	Израда кошуљица	4.500 комада

**ОДЕЛЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У АРХИВУ -
ДЕПО И РАД СА СТРАНКАМА**

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Преузимање нових фондова или делова фондова сукцесивно	6 нових фондова/ збирки 4 допуне постојећих фондова Укупно 18 дужних метара
2.	Измештање фондова у депоу	90 дужних метара
3.	Комплетирање и формирање досијеа фондова преузетих у Архив	10
4.	Издавање грађе за сређивање и обраду, за потребе изложбене и издавачке делатности Архива, односно за потребе корисника у читаоници и враћање у депо.	3.647 захтева у Читаоници 1.700 сређивање и обрада, култ. просв. делатност
5.	Истраживање архивске грађе ради издавања уверења у циљу регулисања радног стажа, имовинско-правних односа и других јавно-правних и приватно правних послова грађана	7.634 захтева

СЛУЖБА ЗА РАД СА СТРАНКАМА

Р. Бр	Врста захтева	Број захтева
1.	техничка документација-пројекти зграда	3.352
2.	подаци о просеку примања и радном стажу у угашеним привредним друштвима	3.511
3.	дипломе и сведочанства угашених школа	59
4.	картони житеља Београда и Земуна (пријаве боравка) у периоду 1928-1953	12
5.	национализација	67
6.	рехабилитација	16
7.	експропријација	71
8.	решења, уговори	322
9.	конфискација	17
10.	остало	239
Укупан број захтева		7.666

СЕКТОР ЗА ОБРАДУ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

ОДСЕК ЗА ПРОГРАМЕ, ПУБЛИКОВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

Р. Бр	ОПИС ПОСЛОВА
1.	Изложба БЕОГРАД ДВАДЕСЕТИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА - истраживачки рад - скенирање и обрада фотографија и друге грађе - припрема текстова и легенди
2.	Публикација ИЗГРАДЊА ХРАМА СВ. САВЕ У БЕОГРАДУ – тематски водич - утврђивање текста - истраживачки рад - одабир илустрација - скенирање и обрада фотографија и друге илустративне грађе - лектура и коректура текста
3.	Публикација АРХИВ КАО ЧУВАР СТАРИХ ЗАНАТА - утврђивање текста - истраживачки рад - израда илустрација за потребе публикације - фотографисање за потребе публикације - скенирање и обрада фотографија и друге илустративне грађе - лектура и коректура текста - прелом текста и дизајн - припрема за штампу
4.	Брошура ВОДИЧ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА - утврђивање текста - превод текста на енглески језик - одабир илустрација - израда илустрација за потребе публикације - припрема за штампу

КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У ЧИТАОНИЦИ

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	пријем истраживача и вођење прописаних евиденција у електронској форми у Читаоници	327 истраживач
2.	истраживачких посета и унос у електронску базу података	1.762 посета
3.	издавање и враћање архивске грађе по реверсима (инвентарне јединице)	2.257 инв. јединица
4.	техничка документација (инвентарне јединице)	1.390 инв. јединица
5.	издавање и враћање ролни микрофилма у микрофилмској лабораторији	70 ролни
6.	картотека грађана Београда и Земуна	180 картона
7.	пружање информација корисницима о архивској грађи у читаоници, телефоном и путем електронске поште	4.200 контакта телефоном и 1.560 преко мејла
8.	издатих библиотечких јединица у читаоници-књиге	48 књига
9.	издатих библиотечких јединица у читаоници-периодика	46 јединица
10.	истраживачи који су користили картоне грађана Београда и Земуна	37 истраживача

БИБЛИОТЕКА

	Библиотека Архива је редовно обављала своја задужења која се тичу инвентарисања и каталогизације књига, уноса података у електронску базу, вођења прописаних евиденција, планирања набавке књига и часописа (предвиђена за други део године), размене са другим институцијама итд.
--	--

ОДЕЛЕЊЕ ЗА СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Фонд Управа града Београда (1839–1944) – обрада досијеа Одељења Специјалне полиције 1941–1944. и формирање електронских записа у информационом систему Јанус – допуна и корекција базе података „Бањички логор“	8 кутија
2.	Фонд Управа града Београда - Одељење Специјалне полиције – ревизији дела фонда - досијеа службеника, припадника Српске државне страже, особа које је сумњичио I, II и III одсек, као и највећи број досијеа особа сумњичених и хапшених од стране антикомунистичког – IV одсека	300 кутија
3.	Фонд Народни одбор II рејона града Београда, пријава ратне штете, реферат масе и др. - фолијација, сигнирање, израда унутрашњих листа – аналитичка обрада предмета	9 кутија, 2.296 предмета
4.	Лични фонд Михаила С. Петровића – сређивање и обрада	65 фотографија
5.	Породични фонд Гађиновић-Шотра – сређивање, фолијација и сигнирање предмета; израда унутрашњих листа – аналитичка обрада предмета	17 кутија и 957 предмета
6.	Лични фонд Димитрија Парлића – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање	2 кутије
7.	Збирка Светозара Буцаловића – класификација, израда пописа грађе и прелиминарна историјска белешка	2 кутије
8.	Збирка др Василије Колаковић – формирање Збирке др Василије Колаковић – класификација и израда пописа грађе и прелиминарна историјска белешка	1 кутија
9.	Збирка Вељка Купрешанина – формирање Збирке Вељка Купрешанина – класификација и израда пописа грађе и прелиминарна историјска белешка	6 кутија

10.	Легат Драгослава Димитријевића Белог – нова преузимања грађе – класификација и систематизација – обрада и формирање електронског записа у систему	2 кутије
11.	Легат Породице Крагујевић – нова преузимања грађе – класификација и систематизација – обрада и формирање електронског записа у систему	1 кутија
12.	Фонд Библиотека XX век – класификација и попис грађе	3 кутије
13.	Збирка грађе о изградњи Храма Светог Саве – класификација грађе и израда пописа	50 кутија
14.	Легат Јелене Шантић – класификација и израда пописа новопримљене грађе	7 кутија
15.	Легат сестара Перовић – ревизија фонда, сређивање и израда унутрашњих листи	15 кутија
16.	Фонд Општина града Београда – ревизија књига	400 књига
17.	Фонд Општина града Београда – преузимањ од Музеја града Београда регистратора грађе Грађевинског одбора ОГБ, сређивање и обрада предмета	102 предмета
18.	Фонд Управа града Београда (1839–1944) – унос исправки података картона житеља у Репозиторијум	19.000 уноса
19.	Административни послови на пријему и завођењу захтева за издавање сагласности на листу и достављање архивских књига, евидентирање, штампање, попуна података са АПР-а, слање мејлова за преузимање урађених сагласности итд.	4.000 уноса 6.000 мејлова
20.	Пријем поште, завођење у базу захтева за добијање сагласности на нормативна акта и листе категорија привредних субјеката, издавање уверења и сагласности	

СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ, ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И ПРИМЕНУ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

ГРУПА ЗА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОСЛОВЕ

Послови праћења правних прописа, послове администрације и спровођење поступка јавних набавки.

Група за рачуноводствене послове води евиденцију о извршиоцима који су запослени у Архиву, а која се односи на њихову присутност на послу, плаћена – неплаћена одсуства, годишње одморе, боловања и др, и сваког 01-ог и 15-ог у месецу доставља извештај.

Организује рад Управног и Надзорног одбора, припрема и формулише седнични материјал, и извештава оснивача, односно Секретаријат за културу, о њиховом раду. Током 2022. године одржано је 6 седница Управног одбора Историјског архива Београда од чега је 6 седница одржано електронским путем, а једна Надзорног одбора Историјског архива Београда.

На седницама Управног одбора, између осталог, расправљано је о:

- Изменама Финансијског плана прихода и расхода ИАБ-а за 2022. годину (било их је три) и два Ребаланса Финансијског плана прихода и расхода ИАБ-а за 2022.годину. На једној Седници Управног одбора Историјског архива Београда усвојен је нови Статут ИАБ-а.
- Изменама Плана набавки ИАБ-а за 2022. годину (било их је три)
- Текућим проблемима из живота и рада Архива

Посебна активност исказана је приликом израде и спровођења Финансијског Плана прихода и расхода, као и с тим у вези донетог Плана набавки ИАБ-а.

У 2022. години спроведено је: 62 набавке од којих је већина набавки на које се закон не примењује.

Наиме, спроведене су 5 отворена поступка преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда и 57 набавке на које се Закон не примењује.

Поштујући позитивне прописе и потребе Историјског архива Београда као корисника Сектор ће и убудуће наставити са спровођењем свих потребних јавних набавки.

ОДСЕК ЗА ПРИМЕНУ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Одсек за примену ИТ (примена информационих технологија, надоградња и одржавање информационог система архива Јанус, ажурирање веб сајта)

Како свакодневни рад Архива са корисницима наших услуга као и рад свих служби унутар Архива зависи и ослања се на информациони систем *Јанус*, примарни посао био је одржавање, адаптација и надоградња постојећих модула.

Редовно је администриран целокупан систем, извршене су корекције кода на више модула, рађено је прилагођавање како на апликациони сервер тако и на сталне промене апликација до којих настаје приликом инсталације аутоматских надоградњи.

- Редовно су одржаване све функције интернет линкова, рутера, сајта и програмских модула *Јануса*, као и ЛАН мрежа у Архиву.
- Праћен је рад са базама података и SQL апликацијама и рађено заштитно бекаповање података.
- Редовно је праћен и надограђиван модул Обрада фондова у *Јанусу* који бележи 5.562 аналитичких уноса.
- Модул за прикупљање података везаних за Техничку документацију која се чува у Архиву је редовно одржаван. Преко сајта Архива корисници могу претражити базу података и упознати се да ли се у Архиву налази документација која им је потребна
- Редовно је ажуриран вебсајт Архива додавањем нових садржаја и страница на српском и енглеском језику, припремљеним материјалима и илустрацијама, унапређењем претраге и бекаповањем сајта. Одржаван је рад и четири поддомена.
- У оквиру Одсека и у сарадњи са службом техничке заштите архивске грађе вршена је дигитализација архивске грађе за потребе Архива и странака. Скенирање докумената, фотографија и књига, њихова финална обрада и штампа у различитим димензијама, архивирање скенова и заштитно снимање. Настављено је скенирање аналитичких и сумарних инвентара у папирном облику.
- Информациони систем *Јанус* је радио непрекидно, без приметних застоја 24 часа дневно.

Р. Бр	ДИГИТАЛИЗАЦИЈА	Количина
1.	Дигитализација архивске грађе привредних фондова ради заштите оштећене документације и бржег решавања захтева грађана: Предузеће Минел са више припадајућих ООУРА-а са уносом анотација ради претраге података о радном стажу и личном дохотку – у сарадњи са спољним извршиоцем.	28.000 листова
2.	Дигитализација Збирке црквених матичних књига, - скенирање књига које су подвргнуте лечењу у току 2022.	1 књига
3.	Дигитализација информативних средстава за потребе израде портала за кориснике читаонице: сумарни инвентари, аналитички инвентари, пописи итд. - Скенирање формата А4 и А3, резолуција скенова 200dpi, формат пдф.	4.500 страна
4.	У оквиру Одсека врши се скенирање архивске грађе за потребе радника Архива и за странке из Читаонице и Писарнице. Скенирање докумената, фотографија и књига, њихова финална обрада и штампа у различитим димензијама, архивирање скенова и заштитно снимање. У оквиру копирице рађено услужно копирање за кориснике: техничка документација, одузета имовина, сведочанства, радни стаж, одабрана грађа по жељи истраживача. Поред тога врши се и евиденција набавке папира и сервисирања уређаја.	

Р. Бр	ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЈАНУС	Количина
1.	Информациони систем Јанус је у току 2022. радио непрекидно, без приметних застоја 24 часа дневно.	
2.	Одржаван модул Обрада фондова са оптимизацијом брзине, претраге и визуелног приказа и стандардизацијом за сваки прегледач. Уношени подаци од стране архивиста након архивистичке обраде.	7.004 аналитичких описа
3.	У складу са потребама и изменама темплејта за одговор на захтеве странака одржаван је модул <i>Рад са странкама</i> . Дорађиван је и одржаван модул евиденције истраживача у Читаоници Архива. Извршена је комплетна дорада система за рад спољне службе увођењем електронске писарнице за завођење захтева регистратура, уведен је модул за обраду и генерисање електронског досијеа као и модул за аутоматску израду сагласности на листу.	24.000 регистратура 6.700 пријема предмета 6.614 сагласности
4.	Преко сајта Архива корисници и даље могу online претражити базу података фондова који се у архиву налазе и ажурирану базу техничке документације.	Укупно 71.423 записа пројектне документације
5.	Одржаван модул <i>Библиотека</i> за унос инвентара и сигнатура књига из Библиотеке ИАБ са неопходним описима у складу са библиотечким стандардима.	124 уноса и 58 исправки
7.	Дорађивана је MSSQL процедура за аутоматски бекап, оптимизован простор на главном серверу и подешаван је аутоматски бекап, вршене адаптације постојећег кода сходно новим опцијама и потребама Архива.	
8.	Настављено континуирано истраживање нових библиотека и прилагођавање апликативних модула новим верзијама.	
9.	У делатности Одсека је и службена електронска пошта Архива која се дистрибуира и бекапује. Тренутно је активно 44 мејл налога преко текућег хостинга и запослени самостално шаљу и примају своју службену електронску пошту. Архив има две званичне мејл адресе а комуницира и са корисницима преко 2 контакт стране постојећег сајта.	

Р. Бр	ИАБ НА ИНТЕРНЕТУ	Количина
1.	Веб сајт Архива У оквиру Одсека у сарадњи са спољним сарадницима урађен је сигурносни и квалитативни прелазак на нову верзију кода. – Одржавани постојећи домени: pc домен (www.arhiv-beograda.rs) према препоруци Министарства за културу и информисање и орг (https://www.arhiv-beograda.org/rs/) и омогућена редирекција јер је сајт већ годинама уназад добро позициониран на Гугл претрази. – Апдејтован сертификат за приступ сајту и претрази базе података због нових безбедносних процедура на вебу које су постојеће поставке пријављивале као небезбедне и онемогућавале спољни приступ претрагама база података – урађена је надоградња и трансвер на нову последњу верзију CMS платформе са модификовањем MySQL базе и коришћењем SASS претпроцесора – урађена надоградња пратећих плагинова, екстензија и модула као и замена оних за које више не постоји подршка – инсталиране су нове сигурносне компоненте Поред тога одржавани су и подсајтови посвећени <i>Сталној поставци</i>, <i>Првом светском рату</i> и <i>Ескалација у Холокауст</i> који је пратио активности истоименог међународног пројекта. У 2022. години није било интервенција на блокирању DDoS напада и чишћењу штетног кода.	990 чланка на основном сајту (српски (ћирилица, латиница) и енглески) Око 1.500 приступа претрази преко сајта ИАБ
2.	У сарадњи са спољним сарадницима у 2022. дорађиван је дигитални репозиторијум за преглед и претрагу дигитализованих црквених матичних књига и картона житеља.	
3.	Архив је и у 2022. наставио са коришћењем фибер оптичког интернета брзине 1 Gbps и инсталиран је бежични приступ интернету у Читаоници и на спратовима. Тиме је стабилизovan интернет приступ који ради 24 часа дневно што задовољава потребе свих запослених који се налазе у рачунарској мрежи.	

Р. Бр	РАЧУНАРСКА ОПРЕМА И МРЕЖА - ОДРЖАВАЊЕ	Количина
1.	Редовно су одржаване све функције интернет линкова и рутера као и ЛАН.	
2.	Извршена је набавка рачунарске опреме и штампача у складу са планом.	
3.	Одржаване функције свих 5 сервера	
4.	Редовно су сервисирани сви периферни уређаји: штампачи, плотери и скенери и набављани тонери	

Р. Бр	ИНТЕРВЕНЦИЈЕ И СИТЕМ
1.	СИСТЕМ, МРЕЖА, РАЧУНАРИ – оптимизација и чишћење простора на главном серверу, пренос периодичних бекап фајлова на другу локацију-сториџ – одржавање NETGEAR сториџа за аутоматски бекап рачуноводства, израда бекапа – подешавања сервера (Chairos) за преузимање функција домена, смештај и преименовање са увођењем воденог жига за Јеврејску дигиталну колекцију, 60.000 страна – Сервер-DSPACE(дигитално складиште) администрирање – Сервер-ZENTYAL линух: администрирање – Сервирање и замена рачунара ЈАНУС, ИНТЕРНЕТ – редовна дорада модула у Јанусу у складу са потребама и апдејтима браузера – допуне модула за рад на пројектима – дорада на модулима за приступ претрага са сајта Архива

Р. Бр	ОСТАЛО
1.	Архив је извадио квалификовани серверски сертификат и израдио електронски печат за потребе електронског потписивања документације настале у електронском облику.
2.	Од априла 2015. након одласка једног запосленог Одсек и даље изузетно отежано функционише како у сервисирању дневних и потреба Архива тако и у неопходном развоју. Неопходно је проширење људских ресурса.

11. ОЦЕНА РАДА И ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ ДИРЕКТОРА

Историјски архив Београда као модерна, ефикасна и отворена установа културе која у свом раду примењује високе стандарде за заштиту и коришћење архивске грађе значајне за историју града Београда, његове околине и ширег региона, рад и пословање у 2022. години обележило је враћањем у нормалу након вишегодишње пандемије вируса Covid-19.

Како је део Плана рада за 2021. годину у Пограмсом делу због своје форме морао бити одложен, уз сагласност оснивача, коначно су се створили услови за реализацију изложби, тако да је Архив ове године имао две репрезентативне изложбе *Руска емиграција у Београду 1920-1950*, у Руском Дому и *Архитектонска култура међуратног Београда*, у Етнографском музеју у Београду и једно гостовање изложбе *Грбови Београда и београдских општина*, у Историјском архиву Ниш. На интернет страници архива, јавности је по први пут пружена могућност прегледа или преузме изложбене паное поставке *Руска емиграција у Београду 1920-1950* у ПДФ формату. Током године из штампе су изашле и два каталога, који по својој садржини превазилазе форму класичног изложбеног каталога и представљају изванредне публикације настале на основу архивске грађе Архива. Из штампе је изашла једна од првих у Србији, и прва публикација ИАБ намењена искључиво деци, чиме је архив дао допринос развоју Архивске педагогије. Едукација младих на коју Архив јако полаже реализована је и на основу пројекта подржаног од стране Министарства културе и информисања на основу конкурса, кроз рад три радионице где су ученици и студенти прошли едукацију на претраживању Дигиталног репозиторијума Историјског архива Београда. Од стране овог министарства, такође, подржана је и друга фаза пројекта Утврђивања физичког стања црквених матичних књига у Архивима у Србији без Војводине. (више о Програмској делатности на странама 13-30).

Посебно истичем да је Историјски архив Београда имао ту част да буде први добитник признања “Сећање на Хилду Дајч”, који се од ове године први пут додељује за изузетан допринос у култури сећања намењеног појединцима, групама, организацијама или институцијама из Републике Србије. Фондација је препознала рад Архива на Јеврејској дигиталној збирци што је резултирало овим признањем. (више на страни 31).

Рад са странкама, који такође спада у један од приоритета Архива, по разним основама током 2022. године обрађено је 7.666 захтева, а за потребе истраживања архивске грађе Читаоницу је посетило 327 истраживача и остварено је 1.762 истраживачких посета. Рад са странкама обавља се уз обавезу заказивања термина телефоном или електронским путем. (више на странама 36-39).

Као и прошле година и овај пут посебно указујемо на кључни проблем који је настао услед практичне примене Закона о архивској грађи и архивској делатности (“Сл. гласник РС”, бр. 6/2020). Примена овог Закона довела је до тога да се изузетно велики број привредних предузећа обрати Архиву Београда ради издавања сагласности на листу категорија архивске грађе и документарног материјала који настаје њиховом радом, у складу са чланом 14 овог Закона. Напомињем да Историјски архив Београда од целокупне архивске мреже Републике Србије остварује сарадњу са највећим бројем правних субјеката на пољу заштите архивске грађе ван архива. До примене новог Закона Архив је пратио и вршио надзор над 3.380 стваралаца и ималаца са укупно четворо (4) запослена архивиста у Служби за заштиту архивске грађе ван архива. Међутим, Архиву се до сада обратило односно, доставило нормативне акте око 22.000 нових, до сада нерегистрованих,

правних лица, од чега су 90% друштва са ограниченом одговорношћу, са захтевом да се региструју као ствараоци и имаоци архивске грађе и документарног материјала и да им Архив, у складу са Законом, изда сагласност на послату Листу категорија. Пристигли захтеви до 31.12.2021. године се због своје бројности још увек заводе. Од наведених 22.000 ново примљених захтева до сада је заведено само 3.900.

Историјски архив Београда и даље не поседује ни људске ни материјалне ресурсе (адекватан простор за пријем захтева и трајно архивирање завршених предмета, односно чување досијеа свих регистрованих стваралаца и ималаца, покривене трошкове административног материјала, покривање поштанских трошкова за уручивање издатих сагласности итд.) за стриктну примену поменутих одредби овог Закона и за реализацију овако обимног задатак који је пред нама, и да је у постојећој ситуацији редовно функционисање наше установе апсолутно доведено у питање. У сваком случају, изузетним залагањем и ангажовањем Службе за заштиту архивске грађе ван архива, као и бројних запослених из других служби, урађен је велики административни посао пријема захтева и обраде никад већег поменутог броја листи категорија. У циљу решавања овог проблема успостављена је и сарадња са ЕУправом ради електронске регистрације стваралаца и ималаца и накнадног развијања сервиса за достављање документације у електронском облику. Архив је, као део припремних активности у 2022. набавио и инсталирао квалификовани електронски серверски сертификат као и електронски печат ради потписивања докумената који буду настајали у електронском облику. (више на странама 18-19).

Константан је и вишегодишњи недостатак стручног кадра, што се нарочито огледа приликом реализације нових пројеката и програма попут дигитализације постојеће или новопримљене архивске грађе, што је и назначено у Допису упућеном крајем 2021. године Секретаријату за културу Града Београда на иницијативу Управног одбора ИАБ.

У току је завршна фаза израде Гланвог пројекта доградње – изградње новог и реконструкције постојећег објекта Историјског архива Београда којим би се решио вишегодишњи проблем мањка смештајних капацитета за архивску грађу.

И поред свега наведеног, мишљења сам да је Историјски архив Београда остварио успешну радну годину, у програмском делу као и у својој редовној делатности.

Мр Драган Гачић,
в.д. директора Историјског архива Београда

12. ОЦЕНА УПРАВНОГ ОДБОРА О РАДУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

Управни одбор (УО) Историјског архива Београда је током 2022. године, деловао у складу са својим овлашћењима и позитивним законским и подзаконским прописима.

Седнице и консултације УО почетком године одржаване су у редовним условима, а по потреби и електронским путем, тако да је УО у потпуности био у току, и давао свој допринос разрешавању појединих текућих проблема који су повремено оптерећивали рад Архива, процењујући да није било инцидената који би озбиљније или трајно нарушили интегритет установе и њен на закону заснован рад и активност.

Као перманентни проблем и даље се препознаје питање броја стално запослених којих сада по систематизацији има само 43. УО сматра да је повећање броја запослених (напомињемо да је 2008. године било 52 стално запослена и 4 лица на одређено време), поготово запошљавање стручног кадра, фундаментално за функционисање једне архивске установе овог типа. Питање побољшања услова рада запослених и адаптације дела радних просторија се намеће као једна од императивних потреба Архива.

Као други проблем већ дуго се истиче недостатак смештајних капацитета за све већи обим архивске грађе. Констатујемо да је по том питању остварен значајан напредак у контактима са надлежним градским секретаријатима и службама, као и да се очекује реализација планова у смислу подржаног пројекта доградње нове зграде у скоријој будућности.

Трећи проблем је настао услед практичне примене Закона о архивској грађи и архивској делатности услед чега је дошло до обраћања преко 22.000 привредних субјеката Историјском архиву Београда ради издавања сагласности на листу категорија архивске грађе и документарног материјала који настаје њиховом радом, при чему Архив не поседује кадровске могућности (само 4 запослена) и адекватан простор за пријем захтева и трајно архивирање завршених предмета што је довело у питање редовно функционисање установе.

УО компетентно и одговорно потврђује, подржава, прихвата и одобрава Извештај о раду за 2021. годину, који су сачинили Управа и стручне службе Архива.

Датум подношења извештаја
13. 01. 2022. године

Председник УО ИАБ-а

Проф. др Александар Животић

13. ОЦЕНА ПРОГРАМА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ОД СТРАНЕ ЈАВНОСТИ

Прилог РТС-а о Јеврејској дигиталној збирци Историјског архива Београда

Радио телевизија Србије је у просторијама архива снимила прилог о Јеврејској дигиталној збирци Историјског архива Београда. Ауторка прилога је Биљана Бојковић, а збирку је представила Тијана Ковчић, виши архивист Историјског архива Београда која је уједно била и координатор пројекта израде ове јединствене дигиталне збирке.

<https://www.rts.rs/page/magazine/sr/kulturno/story/3169/nesto-drugo/4798885/beogradska-jevrejska-zajednica-dokumenti.html>

Izložba “Ruska emigracija u Beogradu”

<https://www.politika.rs/scc/clanak/498091/Izlozba-Ruska-emigracija-u-Beogradu-od-1-februara-u-Ruskom-domu>

<https://www.blic.rs/slobodno-vreme/sve-sto-niste-znali-o-ruskoj-emigraciji-izlozba-o-tri-deceni-je-dugom-izbeglistvu/p3vpnw9>

<https://sputnikportal.rs/20220201/veliki-doprinos-rusa-u-razvoju-grada-otvorena-izlozba-o-ruskoj-emigraciji-u-beogradu-foto-1133874477.html>

<https://www.danas.rs/vesti/beograd/vesic-beli-rusi-pruzili-veliki-doprinos-u-razvoju-beograda/>

<https://www.novosti.rs/c/beograd/vesti/1081721/ruska-emigracija-beogradu-1920-1950-izlozba-ruskom-domu-16-februara>

<https://redportal.rs/srbija/40625/izlozba-ruska-emigracija-u-beogradu-od-1-februara-u-ruskom-domu-%F0%9F%96%BC%F0%9F%96%BC%F0%9F%96%BC>

Izložba “Arhitektonska kultura”

<https://www.politika.rs/scc/clanak/529838/Arhitektonska-kultura-meduratnog-Beograda-u-Etnografskom-muzeju>

<https://mojasrbija.rs/wp/arhitektonska-kultura-medjuratnog-beograda/>

<https://www.novosti.rs/kultura/vesti/1184438/nova-postavka-etnografskom-muzeju-arhitekturi-beograda-izmedju-dva-rata>

Apel

<https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/arhiv-beograda-apeluje-ne-saljite-arhivu-pretrpani-smo-ia-ko-istice-rok>

<https://www.neobiltan.com/arhiv-beograda-do-daljeg-nije-u-mogucnosti-da-prima-novu-dokumentaciju/>